

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

65.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 22-го Августа. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 22-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 16-го Августа.

Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, 20-го Мая, Всемилостивѣйше сопричислены къ ордену Св. Анны 3-й степени, въ награду усердной и полезной службы, начальствомъ засвидѣтельствованной: Ректоры Римско-Католическихъ Епархіальныхъ Семинарій: Минской, Каноникъ Адамъ Войткевичъ, и Тельшевской, Священникъ Матей Волонтевскій.

Въ Высочайшемъ Указѣ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, даномъ Правительствующему Сенату 9-го Августа, изображено: „Уволивъ Министра Юстиціи, Секретаря Тайнаго Совѣтника Графа Панина, согласно прошенію его, въ отпускъ на два мѣсяца, повѣщаемъ, въ продолженіе сего времени управлять Министерствомъ Юстиціи Исправляющему должность Товарища Министра, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Иллигескому.“

Архангельскъ, 19 Іюля.

Бѣдствіе неожиданное и горестное по своимъ послѣдствіямъ постигло нашъ городъ. Населеннѣйшая часть его, 16-го Іюля, содѣлалась жертвою пламени; огонь вспыхнулъ въ 3-мъ часу по полудни, по Вѣзжему Проспекту между Горихвостовою и Садковою улицами, въ домъ Поручика Афанасьева. При жаркой, постоянно продолжавшейся погодѣ и свѣжемъ вѣтрѣ, огонь быстро охватилъ соседнія деревянныя строенія и пламя по высохшимъ крышамъ домовъ разлилось съ неимоверною быстротою на обѣ линіи проспекта, такъ, что пожарная команда не имѣла никакой возможности дѣйствовать между двумя рядами пылавшихъ и ежеминутно вновь загоравшихся зданій. Усилія прибывшихъ воинскихъ командъ, не смотря на личныя распоряженія Гг. Военнаго и Гражданскаго Губернаторовъ и Команданта города, не могли остановить пламени, разливавашагося какъ волны моря. Неукоснительныя силы природы, по волѣ Всемогущаго, мгновенно возстаютъ во всемъ грозномъ величій своемъ. Менѣе чѣмъ въ полчаса огонь истребилъ свыше 400 домовъ; утрата тѣмъ болѣе невозвратимая, что изъ нихъ только 99 были застрахованы во 2-мъ Страховомъ отъ огня Обществѣ, въ 170,717 руб. серебромъ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 16-go Sierpnia.

Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, 20-go Maja, Najłaskawiej zostali policzeni do Orderu Sw. Anny 3-jej klasy, w nagrodę gorliwej i pożytecznej służby, przez Zwierzchność zaświadczonej: Rektorowie Rzymsko-Katolickich Dyecezalnych Seminarij: Mińskiego; Kanonik Adam Wojtkiewicz, i Telszewskiego, Xiądz Mateusz Wolczewski.

W Najwyższym Ukazie, z własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem, danym Rządzącemu Senatowi dnia 9-go Sierpnia, wyrażono: „Uwolniwszy Ministra Sprawiedliwości, Sekretarza Stanu, Radcę Tajnego Hrabię Pannina, na własną jego prośbę, na urlop na dwa miesiące, rozkazujemy, w przeciągu tego czasu zarządzać Ministerstwem Sprawiedliwości Sprawującemu obowiązkiem Towarzysza Ministra, Rzeczywistemu Radcy Stanu Illiczewskiemu.“

Archangiełsk, 19 lipca.

Kłeska niespodziana i bolesna w swych skutkach dotknęła nasze miasto. Najludniejsza jego część stała się d. 16-go Lipca pastwą płomieni. Ogień wszczął się o godzinie 3-jej z południa, przy Prospecie Wjazdowym, między ulicami Gorychwostową i Sadekową, w domu Porucznika Afanasiewa. Przy gorącej, ciągłej pogodzie i mocnym wietrze, ogień szybko ogarnął przyległe budowy drewniane, i po wysuszonych dachach domów rozpostarł się z niepodobną do uwierzenia szybkością na obie linie Prospektu, tak, że straż ogniowa nie była w stanie działać pomiędzy dwoma pędami palących już, jako też nowo-zapalających się domów. Usiłowania przybyłych Komend wojskowych, pomimo osobistego kierunku PP. Gubernatorów Wojennego i Cywilnego, oraz Komendanta miasta, nie mogły wstrzymać pożogi, rozlewającej się jak bałwany morza. Sztuka i siła ludzka niczem są tam, gdzie niszczące siły natury, z woli Wszechmocnego, w mgnieniu oka powstają w całej swjej groźnej wielkości. Niespełna o pół doby, ogień zniszczył przeszło 400 domów; strata ta jest tѣm niepowetowaną, że z nich 99 tylko były ubezpieczone w 2-m Towarzystwie ubezpieczeń od ognia, na 170,717 rub. srebrem.

О причинѣ пожара и о понесенныхъ отъ него убыткахъ производится изслѣдованіе особо учрежденною комиссіею; а для подавнїя помощи погорѣвшимъ жителямъ составленъ комитетъ подъ предсѣдательствомъ Г. Гражданскаго Губернатора. Благотворительность, эта коренная черта Русскаго народа, конечно, не оставитъ явиться на помощь пострадавшимъ жителямъ Архангельска, которые уже слишкомъ пятьдесятъ лѣтъ не видали надъ собою такого бѣдствїя, каково нынѣшнее.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 8 Августа.

Сегодня обнародованъ здѣсь слѣдующій королевскій отвѣтъ сейму: „Мы, Фридрихъ-Вильгельмъ, Божіею милостію Король Пруссій, и проч. Посылая нашимъ вѣрнымъ чинамъ, собиравшимся на первый соединенный сеймъ, наше милостивое привѣтствіе, сообщаемъ имъ слѣдующій отвѣтъ на представленные намъ предложенія и мнѣнія, которыя еще не рѣшены нашими посланіями отъ 23-го Апрѣля, 1-го Мая, 1-го, 3-го и 24-го Іюня с. г.: 1. На отзывъ сейма о представленныхъ ему предложеніяхъ. 1) Проектъ закона объ устраненіи лицъ, неблагоустроенныхъ добрымъ именемъ, отъ собраній чиновъ подвергнуть тщательной ревизіи, при чемъ замѣчанія, сдѣланныя обѣими куріями нашихъ вѣрныхъ чиновъ, приняты по возможности въ уваженіе. Въ слѣдствіе того, по предложенію нашего государственнаго министра, мы привели этотъ законъ въ дѣйствіе и повѣлили обнародовать его въ Собраніи Законовъ. 2) То же самое произошло съ закономъ объ отношеніяхъ Евреевъ. Впрочемъ, если, при обсужденіи этого закона, курія дворянства, городовъ и сельскихъ общинъ, въ мнѣніи своемъ отъ 24-го Іюня с. г., предложила „допустить браки между христіанами и Евреями“, то, кажется, при этомъ не принято во вниманіе, что подобное предложеніе относится къ предмету, который, принадлежа къ общему брачному праву, столь же близко касается нашихъ подданныхъ христіанъ, какъ и Евреевъ, и потому не можетъ быть рѣшенъ въ законъ, опредѣляющемъ единственно отношенія израильтянъ. По-сему, такъ какъ упомянутое предложеніе лежитъ внѣ предѣловъ представленнаго проекта закона, то оно могло дойти до насъ только путемъ, предписаннымъ законами для прошеній. Слѣдовательно, нѣтъ достаточной причины къ произнесенію рѣшенія по этому пункту. 3) Такъ какъ курія трехъ чиновъ почла предложенный проектъ закона, объ оцѣнкѣ крестьянскихъ недвижимыхъ имѣній и о способствованіи полюбовному размежеванію земель, остающихся по смерти владѣльца крестьянина, не соответствующимъ интересу крестьянскаго сословія, то мы положили оставить пока этотъ проектъ закона безъ дѣйствія и потому, еще нашимъ посланіемъ отъ 14-го Мая с. г. освободили курію высшаго дворянства отъ совѣщанія о немъ. 4) Послѣ того, какъ наши вѣрные чины отказались дать согласіе на государственный заемъ для скорѣйшаго построенія большой прусской восточной дороги и для соединенной съ нимъ постройки мостовъ и прочаго, съ уплатою процентовъ и съ погашеніемъ займа изъ фондовъ желѣзной дороги, — нѣтъ въ виду никакой причины, по которой, согласно съ предложеніемъ нашихъ вѣрныхъ чиновъ, сопровождавшимъ упомянутый отказъ, было бы нужно представить слѣдующему соединенному сейму, по поводу построенія означенной дороги, другое предложеніе. По-сему, мы не можемъ подать надежду на такое предложеніе, а предоставляемъ себѣ, смотря по времени и обстоятельствамъ, сдѣлать дальнѣйшее распоряженіе относительно построенія этой дороги, соображаясь съ изъясненными сеймомъ желаніями на счетъ возможнаго ограниченія издержекъ и съ необходимостію употребить способы государства на содѣйствіе другимъ желѣзнымъ дорогамъ, наиболѣе важнымъ. 5) Когда наши вѣрные чины, отстранивъ проекты законовъ объ отменѣнїи налога на мукомольныя мельницы и скотобойни, объ ограниченіи разрядной подати и о введеніи подати съ доходовъ, представили, въ то же время, общее предложеніе „облегчить налоги бѣднѣйшихъ классовъ ограниченіемъ не только подати съ мукомольныхъ мельницъ и скотобоевъ, но и такъ-называемой разрядной подати, а уменьшеніе сбора, происшедшее отъ такого ограниченія, вознаграждать податію съ зажиточныхъ классовъ“, мы ви-

О причынѣ пожара і зрзздонныхъ пререѣнъ шкодахъ выпрорвдзз тезз слѣдзтзвщозь щеззголна Коммиссїзз, а длзз wspierania pogorzelców utworzony został Komitet, pod Prezydencją P. Gubernatora Cywilnego. Dobroczyńnośta rodowita cecha narodu Rosyjskiego, nie omieszkazapewne pośpieszyć z pomocą cierpiącym mieszkańcom Archangielska, którzy przeszło lat pięćdziesiąt nie doświadczyli takiej, jak obecna, klęski.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, 8 sierpnia.

Dzisiaj ogłoszona tu została następująca odpowiedź Królowa Sejmowi: „My, Fryderyk Wilhelm, z Bożej łaski Król Pruski i t. d. Przesyłając naszym wiernym Stanom, na pierwszy Sejm zgromadzonym, nasze łaskawe pozdrowienie, udzielamy im następującą odpowiedź na podane nam propozycje i zdania, które nie zostały jeszcze rozstrzygnięte naszymi dekretemi z d. 23 kwietnia, 1 maja, 3 i 24 czerwca t. r.: 1. Na oświadczenia Sejm u względem podanych mu propozycji. 1) Projekt do prawa o sunięciu osób, nieużywających dobrego imienia, od zgromadzeń Stanów, uległ ścisłej rewizji; przyczem miało być uwzględnione, ile podobna, na uwagi, uczynione przez obiedni Kurie naszych wiernych Stanów. W skutek tego, wniosek naszego Ministerium Stanu, wprowadzimy to prawo w wykonanie i rozkazaliśmy je ogłosić w Zbiorze Praw. 2) Toż samo uczyniliśmy co do prawa o stosunkach Izraelitów. Zresztą, jeśli przy roztrząsaniu tego prawa Kuria szlachty, miast i gmin wiejskich, w zdaniu swoim z d. 24 czerwca wniosła, „izby dozwolnić małżeństw między Chrześcianami i Żydami“, tedy, zdaje się, iż przy tej okoliczności upuszczonego z uwagi, że podobny wniosek dotyczył przedmiotu, który, należąc do ogólnego prawa o małżeństwach, tyleż obchodzi naszych poddanych Chrześcian, co i Żydów, a zatem nie może być rozstrzygnięty w prawie, określającym jedynie stosunki Izraelitów. Przetoż, gdy rzeczony wniosek zostaje po za obrębem proponowanego projektu prawa, tedy mógł on trafić do nas tylko drogą przepisanej prawami dla petycji. Następnie, niema dostatecznej przyczyny do oświadczenia naszego w tej mierze rozstrzygnięcia. 3) Ponieważ Kuria trzech Stanów uważa wniesiony projekt do prawa o szacunku własności ziemskiej i o dopomaganiu do polubownego rozgraniczenia ziem, zostających po śmierci właścicieli własności, za nieodpowiadający interesowi stanu własności, tedy postanowiliśmy zostawić do pewnego czasu ten projekt prawa bez skutku, i przetoż, naszym dekretem jeszcze z d. 14 maja, uwolniliśmy Kuria Magnatów od potrzeby naradzania się w tej mierze. 4) Gdy nasi wierni Stany odmówili swego zgłoszenia się na zaciągnięcie pożyczki narodowej dla przedsięwzięcia wykonania wielkiej pruskiej wschodniej drogi żelaznej, i dla zbudowania należących do tej drogi mostów i innych zakładów z opłatą procentów i umorzeniem długu z dochodów tej drogi żelaznej, — nie widzimy żadnej przyczyny, dla której, stosownie do propozycji naszych wiernych Stanów, załączonych do rzeczonych odrzucenia, mielibyśmy potrzebę wnosząc na następny Połączony Sejm nową propozycję względem budowy wzmiankowanej drogi — przetoż, nie możemy czynić w tym względzie żadnej nadziei, a warujemy sobie, podług czasu i okoliczności, uczynić dalsze rozporządzenie o budowie tej drogi, stosując się do wyrażonego przez Sejm życzenia, względem ograniczenia ile możności, wydatków, jako też względem konieczności użycia zasobów skarbowych do wspierania ludowy innych najważniejszych dróg żelaznych. 5) Gdy nasze wierni Stany, uchylwszy projekta praw o zniesieniu podatku o młynów i rzemieślniczych zakładów, o ograniczeniu podatku sądowego i o ustanowieniu podatku od dochodów, podały obok tego ogólny wniosek, iżby „zmniejszyć podatki klas uboższych, przez ograniczenie nie tylko podatku od młynów i rzemieślniczych zakładów, ale i tak zwanego sądowego podatku, a zmniejszenie dochodów, mogące wynikać z takiego ograniczenia, uzupełnić podatkiem od klas zamożniejszych“, dostrzegliśmy w tym wniosku zupełnej zgodności z życzeniami naszych wiernych Stanów z temi zamiarami, które nam skłonili, w ojcowskiej troskliwości o uboższe klasy ludu do wniesienia rzeczonych projektów prawa. Dla osiągnięcia żadanego celu, uważaliśmy za pożyteczny podatek dochodów, dla tego, że zaledwie podobnem było wymyślić jaki inny sposób przyniesienia ulgi uboższym klasom przez rozdzielenie publicznego ciężaru między niem-

дѣянъ съ этомъ предложеніи совершенное согласіе желаній нашихъ вѣрныхъ чиновъ съ тѣми намереніями, которыми побудили насъ, въ огненномъ попеченіи о бѣднѣхъ и массахъ народа, предложить означенные проекты законовъ. Для достиженія предположенной цѣли почтали мы полезно подать съ доходовъ потому, что едва ли было бы можно придумать какое-нибудь другое средство къ облегченію бѣдныхъ классовъ радѣя о немъ государственнаго бремени между ними и богатыми, сообразно съ состояніемъ каждаго. Между тѣмъ, наши вѣрные чины не согласились на это, и потому мы предоставляемъ себѣ тщательно разсмотрѣть, можно ли другимъ какимъ либо путемъ достигнуть поминутной цѣли. До тѣхъ поръ, налогъ на мукомольныя мельницы и скотобойни, какъ равно разрядная подать должны оставаться на прежнее основаніи, причемъ успокоиваетъ насъ представленное переговоры нашихъ вѣрныхъ чиновъ доказательство, что, по отзыву многихъ депутатовъ отъ городовъ, народонаселеніе государства довольно податно съ мукомольныхъ мельницъ и скотобоевъ гораздо болѣе, нежели какъ можно было судить по предложеніямъ, представленнымъ въ которыхъ областными сеймами и городами. 6) Какъ наши вѣрные чины не согласились, чтобъ государство приняло на себя гарантію за банки, учреждаемые для облегченія уплаты податей, лежащихъ на крестьянскихъ недвижимыхъ имѣніяхъ, то, при областныхъ законахъ объ этомъ предметѣ, могущихъ быть изданными въ послѣдствіи, мы не представимъ со стороны казны никакого ручательства за билеты означенныхъ банковъ, ибо подобное ручательство, хотя и незначительное въ частности, такъ важно въ цѣломъ, что мы не рѣшились дать его безъ согласія нашихъ вѣрныхъ чиновъ. Впрочемъ, областямъ, испросившимъ позволеніе учредить такіе банки, мы сообщимъ, при первомъ собраніи ихъ чиновъ, относящихся къ тому предложенію, и станемъ ждать, извѣстятъ ли подобное желаніе и другія области. 7) Послѣ того, какъ наши вѣрные чины объявили себѣ согласными съ предложеніемъ—учредить, съ помощію фонда въ 2½ милліона талеровъ, заимствованнаго изъ государственныхъ доходовъ, областныя вспомогательныя кассы, и чрезъ комитетъ, избранный изъ среды чиновъ, условившись съ нашимъ министромъ внутреннихъ дѣлъ объ основныхъ правилахъ учрежденія этихъ кассъ, мы сообщимъ слѣдующимъ областнымъ сеймамъ соотвѣтственныя ему предложенія, чтобъ означенныя кассы, которыя, по нашему мнѣнію, должны существенно способствовать областнымъ интересамъ, могли быть открыты потомъ въ скоромъ времени. 8) Произведенные нашими вѣрными чинами выборы членовъ для комитетовъ чиновъ и ихъ представителей симъ подтверждаемъ, присовокупляя, относительно объявленій, внесенныхъ въ избирательные протоколы нѣкоторыми депутатами, что до-тѣхъ-поръ, пока не почтемъ за нужное измѣнить постановленія декретовъ отъ 3-го Февраля с. г., при соединенномъ комитетѣ и депутаціи чиновъ для государственнаго долга остаются тѣ же права, какія предоставлены имъ означенными декретами и нашими деклараціями отъ 24-го Іюня с. г., къ нимъ относящимся. Какъ депутаты, выбираемые для комитета чиновъ сельскими общинами Рейнской Области, не приняли падшаго на нихъ выбора, а избравшіе члены сейма, послѣ этого отказа, не захотѣли приступить къ новымъ выборамъ, то, въ слѣдствіе такого образа дѣйствій, сельскія общины Рейнской Области не будутъ имѣть представителей въ комитетѣ чиновъ до перваго областного сейма. II. *На прошенія чиновъ.* 1) Изданіе новаго военно-церковнаго устава, согласно съ желаніями нашихъ вѣрныхъ чиновъ, будетъ ускорено по возможности. 2) На предложеніе соединеннаго сейма о введеніи публичности въ засѣданіи городскихъ собраний объявили мы декретомъ отъ вчерашняго числа, который будетъ на-дняхъ опубликованъ. Разумѣется само собою, что этотъ декретъ долженъ быть отнесенъ и къ городамъ Рейнской Области, который мы дали имъ, по ихъ предложенію, можемъ въ послѣдствіи дать ревизованный городской уставъ. Напротивъ, просьбу о распространеніи сего порядка на засѣданія общинныхъ и бургомистерскихъ собраний въ Рейнской Области не можемъ исполнить, ибо, по смыслу 13-го параграфа перваго декрета отъ 3-го Февраля с. г., соединенный сеймъ во-все былъ бы и долженъ принять во вниманіе и доводить до нашего свѣдѣнія относящееся къ тому предложеніе, которое единственно клонится къ измѣненію областного закона. 3) Предложеніе нашими вѣрными чинами отмене платы за билеты на жительство со-

богатыми, stosownie do zamożności każdego. Tymczasem, nasze wierne Stany nie zezwoliły na to, przetoż zostawiamy sobie rozstrząsać jak najściślej, azali można będzie inną jakakolwiek drogą trafić do rzeczzonego celu. Nim zaś to nastąpi, podatek od młynów i rzeźniczych zakładów, jako też podatek sądowy, powinny zostać na dawniejszej zasadzie; przyczém uspakaja nas złożony, w czasie rozpraw naszych wiernych Stanów, dowód, że podług odezw wielu deputowanych od miast, ludność państwa daleko więcej jest zadowolona z podatku od młynów i rzeźniczych zakładów, niżeli można było wnosić z propozycji, podanych w tej mierze przez niektóre Sejmy prowincjonalne i miasta. 6) Ponieważ nasze wierne Stany nie zgodziły się na to, aby państwo przyjęło na siebie gwarancję za banki, ustanawiane dla ulżenia opłaty ciężarów, opartych na nieruchomości majątkach włościańskich, tedy, przy prowincjonalnych prawach o tym przedmiocie, jakie w dalszym czasie mogą być ogłoszone, nie przedstawim ze strony skarbu żadnej rękojmi za bilety rzeczonych banków, albowiem podobna rękojnia, jakkolwiek mało znacząca częściowo, tak jednak jest ważną w całości, że nie ośmielimy się dawać jej bez zgłoszenia się naszych wiernych Stanów. Zresztą, prowincjom, które wyjednają pozwolenie ustanowienia takowych banków, udzielimy, przy pierwszym zgromadzeniu ich Stanów, stosownie do tego celu propozycję i czekać będziemy, azali inne też prowincye nie wynurzą podobnego życzenia. 7) Gdy wierne nasze Stany oświadczyły swoje zgodzenie się na wniosek, — iżby ustanowić z pomocą kapitału 2½ miliona talarów, wziętego z dochodów państwa prowincjonalne kassy zasiłkowe, i przez komitet, wybrany z pośród Stanów, porozumiały się z naszym Ministrem spraw wewnętrznych względem zasadniczych prawideł zaprowadzenia takowych kass, udzielimy następnym prowincjonalnym Sejmom, odpowiednie temu celowi propozycję, aby rzeczzone kassy, które, naszym zdaniem, powinny rzeczywicie dopomóc prowincjonalnym interesom, mogły być później w najkrótszym czasie otworzone. 8) Wykonane przez nasze wierne Stany wybory członków do komitetów Stanowych i ich zastępców, niniejszem utwierdzamy, dodając, względem oświadczeń zaciągniętych do wyborczych protokołów przez niektórych deputowanych, że dopóki nie uznamy za rzecz potrzebną zmienić postanowienia dekretów z d. 3 lutego, dopóty połączonemu komitetowi i deputacji Stanów dla umorzenia publicznego długu, służyć mają te same prawa, jakie im są udzielone mocą rzeczonych dekretów i naszych deklaracji z d. 24 czerwca, do nich się stosujących. Ponieważ deputowani, wybrani do komitetu Stanów przez wiejskie gminy Nadreńskiej prowincyi nie przyjęli tego wyboru, a wybierający członkowie Sejmu, po tém odrzuceniu, nie chcieli przystąpić do nowych wyborów, tedy, w skutek takiego sposobu postępowania, wiejskie gminy Nadreńskiej prowincyi nie będą miały reprezentantów w komitecie Stanów, aż do pierwszego Sejmu prowincjonalnego. II. *Na prośby Stanów.* 1) Ogłoszenie nowej wojenno-kościelnej ustawy, zgodzie z życzeniami naszych wiernych Stanów, będzie przyspieszone ile możności. 2) Wniosekowi Połączonemu Sejmowi, o zaprowadzeniu publicznej jawności na posiedzeniach miejskich zgromadzeń, uczyniliśmy zadość dekretem z dnia wczorajszego, który w tych dniach ogłoszony zostanie. Samo się przez się rozumie, że ten dekret stosuje się także i do miast Nadreńskiej prowincyi, której nadaliśmy, lub w skutek ich życzenia, możemy w dalszym czasie nadać poprawną ustawę miejską. Przeciwnie, prośby, o rozciągnięcie tegoż rozporządzenia i do posiedzeń zgromadzeń gminnych i burmistrzowskich w prowincyi Nadreńskiej, nie możemy wypełnić dla tego, iż, podług brzmienia 13 paragrafu pierwszego dekretu z d. 3 Lutego, Połączony Sejm wcale nie powinien był brać pod rozwagę, ani też podawać do naszej wiadomości ściągając się do tego celu propozycję, której jedynym celem jest zmienienie prowincjonalnej ustawy. 3) Żądana przez nasze wierne Stany zmiana opłaty za karty pobytu w miastach, zostaje w najściślejzym związku z rozstrząsnionym już na prowincjonalnych Sejmach projektem prawa o pieniężnych opłatach niższych rządzących władz, i tak kwestya zostanie rozwiązana przez ogłoszenie tego prawa. 4) Wniesione przez nasze wierne Stany zmiany w ustawie o porządku zatrudnień Połączonemu Sejmowi, weźmiemy pod ścisłą naszą rozwagę i zwrócimy na nie, ile możności, bacność, przy nowej redakcyi ustawy, przed otwarciem następnego Połączonego Sejmu. 5) We wniosku, „iżby przyspieszyć i ułatwić rozciągnięcie publicznych i usnych rozpraw sądowych, w sprawach kryminalnych, na wszystkie części monarchii, gdzie Kodex Kryminalny jest obowiązującym“, widzimy pocieszający dowód, że prawo 17 czerwca, jako też rozkaz z d. 7 kwietnia, przyjęte zostały z wdzięcznością, odpowiedną naszym ojcowiskim zamiarom.

стоитъ въ самой тѣсной связи съ разсмотрѣннымъ уже на областныхъ сеймахъ проектомъ закона о денежныхъ платахъ низшимъ правительственнымъ мѣстамъ, и этотъ вопросъ будетъ рѣшенъ обнародованіемъ сего закона. 4) Предложенныя нашими вѣрными чинами измѣненія въ уставѣ о порядкѣ занятій соединеннаго сейма будутъ подвергнуты нами зрѣлому обсужденію и приняты по возможности во вниманіе при новой редакціи устава передъ открытіемъ слѣдующаго соединеннаго сейма. 5) Въ предложеніи „ускорить и облегчить распространѣніе изустности и публичности судебныхъ переговоровъ по уголовнымъ дѣламъ, на всѣ части монархіи, гдѣ уголовное положеніе имѣетъ силу“, видимъ утѣшительное доказательство, что законъ 17-го Іюня м. г., какъ равно повелѣніе отъ 7-го Апрѣля с. г., приняты съ признательностію соотвѣтствующею нашимъ отеческимъ намѣреніямъ. Мы поручили нашему министру юстиціи сдѣлать нужныя распоряженія къ скорѣйшему введенію означеннаго судопроизводства во всѣ части монархіи, гдѣ имѣетъ силу уголовное положеніе, причемъ указали имѣть въ виду какъ различныя отношенія областей, такъ и приобретенныя между тѣмъ опыты. Въ засвидѣтельствованіе вышеозначенныхъ нашихъ милостивыхъ рѣшеній повелѣли мы изготovitъ сей нашъ отвѣтъ сейму, подписали его собственноручно и пребываемъ къ нашимъ вѣрнымъ чинамъ нашею милостію благосклонны. Данъ въ Сانسуси, 24-го Іюля 1847. (Подпис.) *Фридрихъ-Вильгельмъ, Принцъ Прусскій, фон-Бойенъ, Миллеръ, Эйхгорнъ, фон-Тиле, фон-Савиньи, фон-Бодельшвингъ, графъ Штольбергъ, Цденъ, фон-Каницъ, фон-Дисбергъ.*

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 13 Августа.

Прицесса Жуэвильская и герцогиня Омальская не поѣхали въ замокъ Э, но остались въ Парижѣ. Первая изъ нихъ ожидаетъ въ Тюльери возвращенія своего супруга, а послѣдняя, будучи беременна, по совѣту врачей, не могла отправиться въ дорогу. Вчера, по-утру, представились Королю военное и гражданское начальства департамента нижней Сены, а въ полдень Е. В. отправился съ своею фамиліею въ Трепортъ, гдѣ для него ириготовленъ былъ на берегу гавани прекрасный павильонъ. Отдохнувъ нѣсколько, Король осматривалъ водорѣзъ и производимыя въ гавани работы, а вечеромъ возвратился въ Э. Говорятъ, что Е. В. пробудетъ въ этомъ замкѣ только по 29 число.

— Военный министръ имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ Г. Гизо; оба они, какъ слышно, хотятъ ѣхать въ замокъ Э. Телеграфы между этимъ замкомъ и Парижемъ безпрестанно въ движеніи; сверхъ того, по желѣзной дорогѣ въ Аббевиль учреждено отправленіе эстафетъ, а оттуда въ Э бумаги перевозятъ конными эстафетами. Говорятъ также, что со времени прибытія принца Жуэвильскаго въ Неаполь, развѣзжаютъ курьеры оттуда въ Римъ, съ депешами отъ принца къ французскому посланнику.

— Г. Эмиль Жирарденъ, который былъ не въ состояніи доказать, что обѣщаніе перскаго достоинства было продано за 80,000 фр., и который не успѣлъ заставить палату къ назначенію изслѣдованія сего дѣла, придумалъ новую стратегію, чтобы обезпечить министерство. Говорятъ, что посредствомъ значительныхъ издержекъ собралъ онъ документы, уличающіе членовъ администраціи. Эти документы Г. Жирарденъ печатаетъ въ разныхъ журналахъ. Между прочимъ обращаетъ на себя особенное вниманіе документъ, обнародованный въ *National*. Г. Жирарденъ обѣщаетъ новыя открытія, могущія навести подозрѣнія на Гр. Гизо и Дюшателля. Если же слѣдствіе не принесетъ желаемыхъ результатовъ, то редакторъ жур. *la Presse* имѣетъ въ резервѣ другое оружіе для поддержанія борьбы. Говорятъ, что онъ имѣетъ въ своихъ рукахъ нѣсколько писемъ, доказывающихъ, что бывшій редакторъ жур. *Epoque*, Г. Гранье-де-Кассаньякъ, обязался за 1,200,000 фр. получить отъ министерства для почтмейстеровъ все, чего бы они ни пожелали. Наконецъ Г. Жирарденъ узналъ, и какъ говорятъ—съ достовѣрностію, что общество сѣверной желѣзной дороги уступило г-ну Кюоненъ—Гридену, безденежно, 500 акцій, въ то время, когда онѣ доставляли по 250 фр.

Polecieliśmy naszemu Ministrowi sprawiedliwości uczynić stosowne rozporządzenie, względem najrychlejszego zaprowadzenia rzeczzonego porządku sądowego we wszystkich częściach monarchii, gdzie jest obowiązującym kodeks karny; przyczem rozkazaliśmy mieć na względzie rozliczne stosunki prowincyi, jako też i nabyte w tej mierze doświadczenie. Na zaświadczenie wyżej rzeczonych naszych łaskawych uchwał, rozkazaliśmy wygotować tę samą odpowiedź Sejmowi, podpisaliśmy ją własnoręcznie i zostajemy ku naszym wiernym Stanom naszą łaską przychylni. Dan w Sans-Souci, 24 lipca 1847 r. (Podp.) Fryderyk Wilhelm. Xiążę Pruski, von-Boyen, Müller, Eichhorn, von-Thiele, von-Savigny, von-Bodelschwing, Graf Stolberg, Uden, von-Kanitz, von-Disberg.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парыжъ, 13 сѣрпня.

Хиѣне: Joinville і Aumale не wyjechali do zamku Eu, ale pozostali w Paryżu. Pierwsza oczekuje w Tuileryach na powrót swego małżonka; druga zaś, będąc przy nadziei, z porady lekarzy, podróży tej odbyć nie mogła. Król, przyjmował wczoraj rano władze cywilne i wojskowe departamentu Niższej Sekwany, o południu zaś udał się z rodziną swoją do Tréport, gdzie nad portem znalazł piękny pawilon dla siebie wystawiony; wypocząwszy nieco, zwiędził tam i wykonywane w porcie roboty; wieczorem zaś wrócił do Eu. Słychać, że Monarcha zabawi w tym zamku tylko do 29 go b. m.

— Minister wojny, Jenerał Trezel, miał długą naradę z P. Guizot, i jak słychać, oba mają pojechać do zamku Eu. Linia telegraficzna między Paryżem a pomienioną rezydencją Królewską, jest ciągle czynna; prócz tego urządzona jest służba sztafetowa, za pomocą drogi żelaznej do Abbeville, a z tamtąd konna do Eu. Mówią także, że w czasie przybycia Xięcia Joinville do Neapolu, krążą goście między stolicą a Rzymem, przewożący depesze od Xięcia do Posła francuzkiego.

— P. Emil Girardin, który nie był w stanie dowieść, że przyrzeczenie parostwa sprzedane zostało za 80,000 fr., który nie zdołał spowodować Izby do nakazania śledztwa w tym przedmiocie, wymyślił nową strategią, aby kłopotliwie ministerstwo. Mówią, że potrafił za pomocą wielkich kosztów wystarać się o dokumenta, które mocno kompromitują członków administracji. Te dokumenta każe P. Girardin ogłaszać to w tym, to w owym dzienniku. Po między niemi figuruje dokument ogłoszony w *National*. P. Girardin obiecuje sobie ztąd nowe odkrycia, mogące rzucić podejrzenie na PP. Guizot i Duchatel. Jeżeli śledztwo nie wyda pożądaných skutków, Redaktor *la Presse* trzyma w odwodzie inną broń do prowadzenia walki. Mówią, iż ma w ręku kilka listów, które dowodzą, że P. Granier de Cassagnac, były Redaktor dziennika *Epoque*, zobowiązał się za sumę 1,200,000 fr. otrzymać od ministerstwa dla pocztmistrzów to wszystko, czego żądali. Nakoniec P. Girardin dowiedział się, jak mówią z pewnością, że towarzystwo północnej kolei żelaznej ustąpiło P. Cunin Gridain *à pari* 500 akcji, w chwili, gdy akcje przynosiły premium po 250 franków. Za pomocą tych i tym podobnych objawień, spodziewa się on utrzymać opinią publiczną w ciągłej agitacji aż do przyszłego zgromadzenia Izby, aby przy rozprawach nad adresem

приним. При помощи этих и подобных имъ извѣстий, онъ надѣется удержать общее мнѣніе въ постоянномъ движеніи до предстоящаго собранія палаты, чтобы при преніяхъ по адрессу, предложеніе, стремящееся къ тому, чтобы поставить министерство въ обвинительное положеніе, могло найти отголосокъ въ палатѣ депутатовъ.

— Въ Мониторѣ обнародовано королевское постановленіе, коимъ г-нъ Тиль назначенъ председателемъ кассационнаго суда, на мѣсто г-на Теста.

— Слышно, что англійское правительство приказало отправить нѣсколько новыхъ кораблей съ войсками въ Португалію.

— Французскій генеральный консулъ въ Тунисѣ, г-нъ Лаго, получилъ приказаніе немедленно отправиться къ мѣсту своего назначенія, 8 числа отплылъ изъ Марсели.

— Министръ просвѣщенія далъ два обѣда для учителей и учениковъ парижскихъ гимназій, получившихъ на послѣднемъ экзаменѣ награды.

15 Августа.

Вчера получено письмо Короля Бельгійскаго, коимъ извѣщается здѣшній дворъ, что состоявшій по сіе время совѣтникомъ Бельгійской миссіи г-нъ Фирменъ Рожье, назначенъ при семь дворѣ полномочнымъ министромъ.

— Сегодня начинаются, подъ начальствомъ герцога Немурскаго, маневры въ лагерѣ подлѣ Компьенемъ.

— Говорятъ, что въ будущемъ мѣсяцѣ герцогъ Омальскій отправится въ Алжиръ, къ мѣсту своего важнаго назначенія. Вступленіе герцога въ должность будетъ проходить съ большою торжественностію; послѣ чего онъ посетитъ всѣ провинціи, какъ для того, чтобы лично удостовѣриться въ мѣстныхъ потребностяхъ, такъ и для того, чтобы оказать королевское величіе. Отрядъ войскъ, который будетъ сопровождать генералъ-губернатора, много будетъ способствовать къ тому, чтобы произвести впечатлѣніе на туземныхъ Арабовъ.

— Изъ Мелилли (въ Африкѣ) пишутъ отъ 22 Іюля, что Абд-эль-Кадеръ подступилъ подлѣ самыхъ стѣнъ этого города и вступилъ въ переговоры съ испанскимъ губернаторомъ, который принялъ его ласково, и арабскіе воины обѣдали и курили табакъ вмѣстѣ съ испанскими солдатами. Увѣряютъ, что наше правительство, получивъ свѣдѣніе объ этомъ, потребовало отъ испанскаго кабинета объясненія о содержаніи переговоровъ между губернаторомъ Мелилли и эмиромъ.

— Въ *Courrier Français* обращаютъ вниманіе публики на новыя постройки, производимыя Англіею близъ мыса Гогъ, лежащаго противъ Шербурга. Подлѣ этого мыса находится островокъ Орени, гдѣ Англичане устрояютъ военную гавань, которая можетъ со временемъ сдѣлаться вторымъ Гибралтаромъ; на этотъ предметъ предназначенъ миллионъ фунт. ст.

Байонна, 6 Августа.

Испанское правительство, по полученіи извѣстія о вооруженіяхъ въ Наваррѣ, предписало корпусу, находящемуся въ Португаліи, немедленно возвратиться. Генералъ Конча, будетъ назначенъ генералъ-капитаномъ этой провинціи, и получитъ весьма обширную власть, для усмиренія смутеній. Французская полиція съ своей стороны сильно дѣйствуетъ къ уничтоженію замысловъ Карлистовъ, и употребляетъ для помощи Испанцевъ.

Англія.

Лондонъ 12 Августа.

Третьяго дня, въ четыре часа по полудни, Е. В. Королева и Е. К. В. Принцъ Альбертъ отправились на ляхтѣ къ Россійской эскадрѣ, на которой Его Императорское Высочество Великій Князь Константинъ Николаевичъ возвратится въ Кронштадтъ.

— До 601 выбора уже извѣстны; изъ числа оныхъ считаютъ 312 министерскихъ, 98 приверженцевъ сэръ Роберта Пила и 191 партіи тори. За тѣмъ въ Англіи останутся неизвѣстными еще три выбора.

— Въ Дублинѣ было на сихъ дняхъ, подлѣ председательствомъ лорда-мера собраніе, на коемъ совѣщались о сооруженіи О'Коннелю памятника. Собраніе учредило изъ своихъ членовъ комитетъ, которому поручено собирать добровольныя приношенія, съ тѣмъ

пропозыція дѣлающая до поставленія министерства въ станіе оскарженія, могла znaleźć echo в Ізбѣ Депутатовъ.

— *Monitor* ogłosił postanowienie Królewskie, mianujące P. Thil Prezesem sądu kassacyjnego, w miejsce P. Teste.

— Słychać, że rząd angielski wydał rozkaz wysłania kilku nowych wojennych okrętów i wojska posiłkowego do Portugalii.

— Francuzki Konsul Jeneralny w Tunecie, P. Lagau, otrzymał rozkaz udać się jak najspieszniej na swoją posadę, i już 8 go z Marsylii odpłynął.

— Minister oświecenia dał dwa wielkie obiady dla nauczycieli i uczniów gimnazjów Paryżkich, którzy na ostatnich popisach otrzymali nagrody.

Dnia 15 sierpnia.

Wczoraj, nadeszło tu pismo Króla Belgijskiego, donoszące naszemu dworowi, że dotychczasowy radca poselstwa Belgijskiego, P. Firmin Rogier, mianowany został przy tymże dworze Ministrem pełnomocnym.

— Dzisiaj, pod dowództwem Xięcia Nemours, rozpoczynają się ćwiczenia wojenne, w obozie pod Compiègne.

— Mówią, że już w przyszłym miesiącu Xiąże Aumale uda się do Algieru, na swą nader ważną posadę. Installacya Xięcia ma się odbyć z wielkim przepychem; następnie objedzie wszystkie prowincye, już to dla naocznego przekonania się o ich potrzebach, już też dla rozwinięcia Królewskiej okazałości. Oddział wojska, który Gubernatorowi Jeneralnemu towarzyszyć będzie, przyłoży się zapewne nie mało do wywarcia silnego wrażenia na ludność Arabską.

— Donoszą z Melilli (z Afryki) pod dniem 22-m lipca, że Abd-el-Kader przybył pod bramy pomienionego miasta i miał rozmowę z Gubernatorem hiszpańskim. Gubernator przyjął go uprzejmie, a żołnierze Arabscy obiadowali i palili tytuń wspólnie z Hiszpańskimi. Mówią, że rząd nasz, uwiadomiony o tym wypadku, zażądał od gabinetu hiszpańskiego wyjaśnienia punktów rozmowy między Gubernatorem Melilli a Emirem.

— *Kuryer francuzki* zwraca uwagę publiczności na nowe budowy, jakie Anglia wznosi niedaleko przylądka Hogue, leżącego naprzeciw Szeburga. W pobliżu rzeczonoego przylądka znajduje się wysepka Auregny, gdzie obecnie zakładają Anglicy port wojenny, mający być drugim Gibraltarem, i na ten przedmiot przeznaczyli milion funt. szt.

Bajonna, 13 sierpnia.

Rząd hiszpański, otrzymawszy wiadomość o powszechném uzbrajaniu się w Nawarze, powołał do śpiesznego powrotu wojska wysłane do Portugalii. Jenerał Concha ma być mianowany Kapitanem Jeneralnym tej prowincyi, z władzą nader obszerną, w celu uskromienia rozruchów. Policya francuzka ze swęj strony rozwija nadzwyczajną czynność w niweczeniu projektów Karlistów; przybrała nawet do swęj pomocy wielu Hiszpanów.

Anglia.

Londyn, 12 sierpnia.

Onegdaj, Królowa Wiktorya i Xiąże Albert, o godzinie 4-jej po południu, weszli na pokład jachtu, w celu oglądania Rossyjskiej eskadry; na której Jego Cesarska Wysockość Wielki Xiąże Konstanty Nikolajewicz ma powrócić do Kronsztadu. (*Jour. de St. P.*)

— Już jest 601 wiadomych wyborów; z tych: ministerjalnych liczą 312, stronników Sir Roberta Peell 98, a Torysów 194; pozostają zatem w Anglii jeszcze trzy tylko wybory.

— W Dublinie odbyło się przed kilku dniami zgromadzenie, pod przewodnictwem Lorda-Mera, na którym naradzano się nad wzniesieniem pomnika O'Connellowi. Zgromadzenie wybrało z grona swego komitet, który ma się zająć zbieraniem składek; żaden jednakże datek niema

однакоже, чтобы ни одно пожертвование не превышало 5 ф. ст. Полагают, что собрано будет от 40 до 50 тысяч ф. ст.

13 Августа.

Российская эскадра, на которой находится Его Императорское Высочество Великий Князь Константин Николаевич, предприняла третьего дня обратный путь в Кронштадт. (J. de St. P.)

— Королева Виктория, герцог Альберт и двое их старших детей, в сопровождении герцога и герцогини Порфолк и двора, оставили вчера вечером Осборнгоуз, и на яхте: *Виктория* и *Альберт*, отплыли в Шотландию. Несколько кораблей сопровождают высоких путешественников. Королева провела ночь на яхте в гавани *Jarmouth*, и сегодня поутру отправилась в дальний путь.

— Съезда острова Вайта уведомляют, что Королева, предъ выездом из Осборнгоуза, давала сельский праздник для слуг и рабочих в замке, и для их жен и детей. Праздник начался сытным обедом. После которого веселые гости приступили к играм и к гимнастическим упражнениям, которые продолжались до позднего вечера. Королева, вместе с своим супругом, Его Императорским Высочеством Великим Князем Константином Николаевичем, владетельным Герцогом Пассауским и другими значительными особами, с удовольствием смотрела на непритворное веселие этих добрых людей.

— Известия из Рио-Жанейро от 16 Июня, сообщают о кончине сына императора; ныне у него остаётся только одна дочь, но императрица снова беременна.

ШВЕЙЦАРИЯ.

Берн, 24 Июля.

В заседании сейма, происходившем третьего дня, Г. Шнейдер занимал место председателя и предложил г-на Охзенбейна произвести в полковники союзного главного штаба, хотя по уставу Г. Охзенбейн не может быть избран, потому что не имеет необходимых для того лет. По этому, нефшальский депутат советовал отстранить предложение г-на Шнейдера и перейти к очередным делам; но сейм, по предложению Цюриха, решил, большинством двенадцати радикальных депутатов, передать вопрос военному совету союза. Ответ военного совета можно знать наперед; однако надобно предполагать, что такое предложение не было бы сделано, если бы Г. Охзенбейн не был совершенно уверен, что его назначат союзным полковником вопреки уставу.

— Женева предложила следующее распоряжение, которое, будучи принято, сдвигается решительным шагом на пути исполнения союзного декрета: „Так как постановлением от 20-го Июля 1847, отдельная лига (*Sonderbund*) семи кантонов: Люцерн, Ури, Швиц, Унтервальден, Цуг, Фрейбург и Валлис, объявлена несовместною с условиями договора 7-го Августа 1845 года, то сейм постановляет: 1) Всякое служебное отношение к отдельной лиге несовместно с обязанностями и положением офицера или военного чиновника союза. 2) Для точного исполнения этого решения, союзная директория обязана осведомляться о положении офицеров и военных чиновников союза относительно отдельной лиги, как равно о сношениях их с нею, и представлять сейму по сему предмету отчеты и предложения.“

— Пишут из Люцерн, от 17-го Июля: „В течение нынешней недели, в первоначальные кантоны привезено 3000 ружей, назначенных для общего вооружения. Чтобы быть готовыми на всякий случай, правительства Швица и Цуга немедленно раздадут войскам военные снаряды. Генерал Зоценберг даст смотреть восьми батальонам милиции; в Люцерне и других кантонах учреждают по разным местам редуты. В клубах радикальных кантонов господствует необузданное волнение. Кроме того, оттуда пишут, что в Люцернском кантоне формируется восемнадцать батальонов милиции, и что правительство сардинское послало недавно подкрепление в пограничные города, соседственные с Швейцариею.“

Дня 13 септемня.

Российская эскадра, на которой находится Его Императорское Высочество Великий Князь Константин Николаевич, заведомо отплыла на поворот до Кронштадта. (Jour. de St. Peterbourg.)

— Королева Виктория, Князь Альберт и двое их старших детей, в товариществе Князя Норфолк и двора, опустили везер в вичер Осборнхаус, и на яхте Крлевским *Викторья* и *Альберт* отплыли до Шкоцы. Килка окрестов товарищезыло яхтови. Крлевана-ночовала на поркладзе яхту в порце Jarmouth и дзис рано в далзшу потпынела подроу.

— Доноса з выспы Wight, же Крлова, предъ выязем з Osbornhouse, обходила рочнице уродзин свего сына, Клеца Алфреда, виезку забаву, давану дла стужечых и роботников в замку узрых, тудiez дла их зон и дзечи. Забава рочпечала сь сутым обиадем, настепние, рочвеселени гоще рочпечели гры и цвиеzenia гимнастычне, кроче до поуного вичера трылы. Крлова тачение зь свом малонким, ораз J. C. W. Виеким Клецем Крлваным Николевичем, пануяцым Клецем Нассавским, тудiez иннеми знакомитеми особами, прыпатривала сь з прыемностя сердечней весолоци tych почечных лудзи.

— Виадомощи з Рио-Жанейро под д. 16 червеа доноса о шмиеци ядыного сына Цесарского. Зостaje му таче ядна тьлко цорка; леез Цесарзова знову jest прынадзичи.

ШВАЙЦАРИЯ.

Берн, 24 липца.

На онедажшемъ заседании Сейма, P. Schneider заступал место Презеса и подał P. Ochsenbeina на Полковника Звизковского гловного штабу, хочиаз потдуг уставу, P. Ochsenbein не може быт выбраным, jako немаяцы лат одповидных. Претоу депутованы з Neuchatelу радзи учыли вносек P. Schneiderа i przejść do porządku dziennego; ale Sejm, na wniosek Kantonu Zurich, postanowił, większością dwunastu radykalnych deputowanych, przekazać tę kwestję wojennej radzie Związku. Można wiedzieć z góry odpowiedź rady wojennej; gdyż należy sądzić, że nigdyby takiego wniosku nie czyniono, jeśli by P. Ochsenbein nie był przekonany, że w brew ustawie Polkownikiem mianowany będzie.

— Genewa wniosła na Sejm następne rozporządzenie, które, jeśli zostanie przyjęte, będzie stanowczym krokiem na drodze wykonania związkowego dekretu: „Ponieważ na mocy postanowienia z d. 20 lipca 1847 roku, oddzielny Związek (*Sonderbund*) siedmiu Kantonów: Lucerny, Uri, Schwytz, Unterwalden, Zug, Fryburg i Wallis, ogłoszony został za niezgodny z warunkami traktatu d. 7 sierpnia 1845 roku, tedy Sejm stanowi: 1) Wszelkie stosunki służbowe z oddzielnym Związkiem nie zgadzają się z obowiązkami i położeniem oficera lub wojennego urzędnika Związku. 2) Dla ściślejszego wykonania tego postanowienia, Związkowy Dyrektoryat obowiązany jest zebrać wiadomości o położeniu oficerów i wojennych urzędników Związku względem oddzielnej ligi, jako też o ich stosunkach z tą ligą, i złożyć Sejmowi w tej mierze sprawozdania i wnioski.“

— Piszą z Lucerny pod d. 17 lipca: „W ciągu teraźniejszego tygodnia przywieziono do głównych Kantonów 3,000 sztuk broni, przeznaczonych dla ogólnego uzbrojenia. Aby być gotowymi na wszelki wypadek, rządy Kantonów: Schwytz i Zug, niezwłocznie rozdają wojsku amunicję. Generał Sonnenberg odbywa przegląd ośmiu batalionów milicji; w Lucernie i innych Kantonach wznoszą w różnych miejscach okopy. W klubach radykalnych Kantonów panuje niezwykłe wzburzenie. Prócz tego, piszą z tamąd, że w Kantonie Lucernskim formuje się 18 batalionów milicji, i że rząd Sardyński wysłał niedawno posiłkowe wojsko do miast pogranicznych Szwajcaryi.“

И т а л и я.

Римъ, 31 Июля.

Ежедневно ожидаютъ здѣсь обнародованія постановленія на счетъ желѣзныхъ дорогъ. Правительство избрало благоразумную мѣру, состоящую въ томъ, что большую линію, которая по всему своему протяженію представила бы всякому, даже самому богатому и смѣлому обществу акціонеровъ непреодолимый препятствіе, велѣло раздѣлить на небольшія участки и предоставить оныя особымъ обществамъ при соотвѣтственномъ обезпеченіи. Проектомъ симъ мы обладаемъ преимущественно князю Массимо Риньяно. При управленіи кардинала Джиззи проектъ этотъ еще долго пролежалъ бы въ портфель; но кардиналъ Ферретти не любитъ никакихъ полумѣръ и ничего случайнаго. И потому дѣйствіемъ правительства нынѣ принимаютъ новую жизнь.

— Уже назначены всѣ депутаты, кои 5-го Ноября имѣютъ здѣсь произвести первое свое засѣданіе. Всѣ сколько извѣстно, отличаются просвѣщеннымъ умомъ и благоразуміемъ. Они большею частію адвокаты. Римскихъ депутатовъ избралъ и назначилъ самъ Папа, для провинцій же избралъ изъ числа представленныхъ ему легатами. Римскими депутатами будутъ: Князь Барберини и адвокатъ Ваннучелли. Это избраніе произвело здѣсь общую радость.

— Утверждаютъ, что Грасселини, желая оправдать свое поведеніе, извѣстилъ здѣшнее правительство изъ Неаполя, что онъ готовъ представить всѣ письма, полученныя имъ отъ быв. статс-секретаря кардинала Джиззи, касающіеся тайныхъ реакціонныхъ движеній, изъ коихъ будетъ видно, что не онъ, а сказанный кардиналъ предполагалъ измѣнить государству. Имѣя въ виду, что разныя обстоятельства представляли уже въ двусмысленномъ видѣ поведеніе кардинала Джиззи, и что не онъ самъ (какъ было обнародовано, для предупрежденія движенія народа) потребовалъ отставки, но Папа далъ ему оную по собственному своему побужденію, слухъ этотъ получаетъ нѣкоторое вѣроятіе.

— Сегодня обнародованъ уставъ объ учрежденіи національной гвардіи, который написанъ весьма подробно и въ строгомъ духѣ. Шефомъ главнаго штаба національной гвардіи, назначенъ князь Маріо Массимо, съ предоставленіемъ ему чина полковника.

Г р е ц и я.

Аѳины, 19 Июля.

Циркулярномъ министра внутреннихъ дѣлъ объѣзды палаты созваны къ 22 с. м.

— Въ частныхъ письмахъ изъ Константинополя сообщаютъ, о скоромъ улаженіи греческо-турецкаго недоразумѣнія. Въ жур. *Amulthea* говорятъ, что г-нъ Муссурусъ возвращается въ Аѳины въ качествѣ посланника Оттоманскаго двора, однако безъ предварительнаго спроса со стороны греческаго правительства, безъ взаимныхъ посѣлъ прибытія посѣщеній, и наконецъ безъ малѣйшаго намека на событіе, случившееся на балѣ 13-го Января. Спусти нѣкоторое время, Г. Муссурусъ будетъ снова отозванъ, при чемъ Королю Оттону представится и потребуетъ вмѣстѣ выдачи отъ министра паспортовъ. Сейобразъ примиренія предложенъ, какъ утверждаютъ, княземъ Меттернихомъ.

— Въ Греческомъ Мониторѣ отъ 10 Июля, сообщаютъ: Извѣстія, полученныя нами изъ Воніцы, извѣщаютъ насъ, что въ Агрофской провинціи появился Эвангели Кондоянни, который посѣлъ вѣспыхнувшаго мятежа въ 1845 году, перешелъ было за границу, въ Лариссу, и скрылся въ Тессаліи. Онъ распоряжается многочисленною шайкою, по видимому, имѣетъ сношенія съ Теодоромъ Гривасомъ и участвуетъ въ прощескахъ Калергиса. Хотя по всюду народъ рѣшительно объявилъ себя противъ мятежничьихъ замысловъ, однако опасаются могущихъ послѣдовать дѣйствій Гриваса, ибо нѣтъ сомнѣнія, что сообщники его не оставятъ искать для себя средствъ къ содержанію въ грабѣжѣ и разбоѣхъ по дорогамъ. Не подлежитъ также ни малѣйшему сомнѣнію то, что значительная часть шайки Гриваса, оставила Санта-Мавру и тайно произвела высадку въ Прекозѣ, гдѣ начальникъ ея вошелъ въ сообщничество съ людьми, кои дѣйствуютъ за одно съ поселившимися въ горахъ клефтами. Въ слѣдствіе сего, вся эта провинція находится въ болѣе-шомъ броженіи; каждый вооруженъ, даже поселяне

В е с н ѣ.

Рымъ, 31 липа.

Содзиеонне сподзiewane tu jest ogłoszenie postanowienia, dotyczacego kolei zelaznych. Rzad chwycil sie mądrego środka, że wielką linię, która w całej swęj rozciągłości przedstawiałaby każdemu, nawet najbogatszemu i najsmielszemu towarzystwu akcyonaryuszów, niepokonane trudności, kazal podzielic na mniejsze oddzialy i takowe oddzialaym towarzystwom za stosowną rekojmia. Zasluga tego pomyslu należy się przedewszystkiem Xięciu Massimi Rignano. Pod zarządem Kardynala Gizzi, pomysł ten długoby jeszcze leżał odłogiem; ale Kardynał Ferretti nie lubi żadnych pół-środków i nie tymczasowego. Machina więc rządowa zaczyna teraz nowego nabierać życia.

— Mianowani już zostali wszyscy deputowani, którzy d. 5 listopada odbyć tu mają pierwsze swoje posiedzenie. Wszyscy, ile wiadomo, są dzielni i światli mężowie, po większej części Adwokaci. Deputowanych dla Rzymu wybrał i mianował sam Papież, dla prowincyi zaś wybierał z pomiędzy proponowanych mu przez Legatów. Deputowanymi dla Rzymu są: Xiążę Barberini i Adwokat Vannutelli. Wybór ten sprawił tu powszechną radość.

— Zapewniają, że Grassellini, chcąc usprawiedliwić postępowanie swoje, zawiadomił rząd tutejszy z Neapolu, iż gotów jest wydać wszystkie listy, otrzymane od byłego Sekretarza Stanu, Kardynała Gizzi, dotyczące tajemnych poruszeń reakcyjnych, z których okaże się jasno, że nie on, ale ów Kardynał zamyslał o zdradzie kraju. Zważając, że różne okoliczności już przedtęm w dwuznaczném świetle stawiały postępowanie Kardynała Gizzi, oraz, że nie on sam, (jak głoszono publicznie dla uniknienia poruszenia ludu), zażądał dymissyi, ale sam Papież takową mu z własnego popędu udzielił, tedy pogłoska ta nabiera poniekąd godności.

— Właśnie w tęg chwili wyszedł regulamin gwardyi narodowej, bardzo obszerny i ścisły. Szefem sztabu głównego teję gwardyi, mianowany został Xiążę Mario Massimo, w stopniu Półkownika.

Г р е ц я.

Аѳены, 19 липа.

Minister spraw wewnętrznych wydał okólnik, zwołujący obie Izby na dzień 22 b. m.

— Listy prywatne z Konstantynopola donoszą o blizkiem załatwieniu grecko-tureckiego poróżnienia. Według dz. *Amulthea*, P. Mussurus wraca do Aten jako Poseł Wysockiej Porty, bez poprzedniego wszakże zaproszenia ze strony rządu greckiego, i bez wzajemnych za przybyciem odwiedzin pomiędzy nim a tutejszym Ministrem spraw zagranicznych, i nareście bez najmniejszej wzmianki o wypadku zaszłym na balu d. 13 stycznia. Po pewnym czasie, P. Mussurus zostanie znowu odwołanym, i w skutku tego przedstawi się Królowi Ottonowi, dla zawiadomienia go o tęg odwołaniu, i zażąda od właściwego Ministra paszportów swoich. Takowe pojednanie ma być dziełem Xięcia Metternicha.

— *Moniteur Grec.* z d. 10 lipca pisze: Wiadomości, które nam nadesłano z Wouicy, donoszą, iż w prowincyi Agrafa, ukazał się Ewangheli Condoynani, który po wybuchniętym w roku 1845 przeciw rządowi powstaniu, udał się był za granicę i do Laryssy w Tessalii się schronił. Stoi on na czele licznęj bandy, i zdaje się, iż zostaje w porozumieniu z Teodorem Grivasem i zabiegami Kалергиса. Jakkolwiek ludność oświadczyła się wszędzie stanowczo przeciw planom buntowników, nie bez obawy jednak są tutaj względem przyszłych kroków towarzyszy Grivasa, gdyż niema wątpliwości, że ci nie będą się wahać, szukać dla siebie utrzymania w rabunku i rozbojach po drogach. Również nie podpada żadnęj wątpliwości, że znaczna część bandy Grivasa opuściła Santa-Maura i potajemnie wysiadła na ląd w Preweza, gdzie naczelnik ję wszedł w związki z ludźmi, którzy z osiadłymi w górach Kleftami w porozumieniu zostają. Dla tego też cała ta prowincya zostaje w wielkiem poruszeniu; każdy jest uzbrojony, nawet wieśniacy nie idą inaczej w pole, jak tylko ze strzelbą na plecach i z pistoletami za pasem.

отправляются въ поля не иначе, какъ съ ружьемъ на плечѣ и пистолетами за поясомъ.

— Съ Ионическихъ острововъ сообщаютъ, что Гривасъ не только не отказался отъ своихъ притязаній, но еще рѣшился перейти въ Турецкую Албанію, чтобы оттуда дѣйствовать на Грецію. Въ слѣдствіе этого, Колетти отправилъ (9-го Іюля) къ иностраннымъ представителямъ просьбу, чтобы они, своимъ вліяніемъ на Порту, отстранили отъ Греціи устремленія противъ нея интриги. Самъ Колетти не могъ обратиться прямо къ Портѣ по причинѣ еще продолжающагося разрыва дипломатическихъ отношеній между турецкимъ и греческимъ кабинетами. Колетти, описывая посягательство Гриваса и всѣ обстоятельства, соприскованные этому дѣлу, старается, въ самыхъ умѣренныхъ выраженіяхъ и подъ самою скромною формою, представить глазамъ Европы странное участіе Британцевъ въ этихъ дѣлахъ, не оскорбляя прямо Англіи, между-тѣмъ какъ самыя обстоятельства, разсказанныя съ чрезвычайною полнотою и подробностями, хотя безъ всякихъ замѣчаній, ясно говорятъ за себя.

ПОРТУГАЛІЯ.

Въ *Times* сообщаютъ письмо изъ Лиссабона, отъ 29-го Іюля, изъ котораго видно, что тамошній Британскій посланникъ получилъ рѣшительныя инструкции отъ лорда Пальмерстона, требовать увольненія нынѣшнихъ министровъ, потому что они приверженцы Кабрала. 31-го н. м. это было формально исполнено съ содѣйствіемъ Французскаго и Испанскаго посланниковъ. Кажется, Королева не удовлетворитъ этому требованію, видя въ немъ ничѣмъ неоправданное вмѣшательство въ ея права, и Кабраллисты угрожали даже возстаніемъ, если она обнаружитъ готовность уступить. Съ другой стороны демократы рѣшились опять возстать при отступленіи союзниковъ; говорятъ, они скрываютъ въ разныхъ мѣстахъ страны около 50,000 ружей. Довольно вѣроятно, что до сихъ поръ представили только первый актъ междоусобной войны, и что она кончится кровавою трагедіею. Мигелисты также дѣйствуютъ втайнѣ. Графъ дасъ-Антасъ уѣхалъ въ Англію на пароходѣ, привезшемъ эти извѣстія, опасаясь быть умерщвленнымъ. Изъ Оporto уведомляютъ, что Конча выступилъ въ Испанію, оставивъ 3500 человекъ; 3,000 человекъ подъ командою Генерала Бальестероса, будутъ временно занимать Оporto, а 500 человекъ крѣпость Валенсу. На сѣверѣ опять господствуетъ спокойствіе. Съ другой стороны замѣчаютъ, что всѣ условія, предложенныя союзными державами, до сихъ поръ не были исполнены. Послѣ долгаго сопротивленія, Королева уполномочила наконецъ Графа Лаврадо образовать новый кабинетъ, въ который никто не хотѣлъ поступить, за исключеніемъ Магельгаэса, котораго не жауетъ Королева. Коста Кабраль призванъ изъ Мадрида. Войска не получаютъ жалованья, и въ арміи господствуетъ неудовольствіе. Ожидаютъ возвращенія Салданьи, и очень опасаются, что прибытіе его будетъ знакомъ для новыхъ безпокойствъ.

— Въ *Heraldo*, отъ 30-го Іюля, помѣщено письмо изъ Лиссабона, въ которомъ между прочимъ находимъ слѣдующія строки: „Иностранные министры настаиваютъ на распусcenіи министерства, которое, по правдѣ, довольно ничтожно; по моему мнѣнію, это самое требованіе продолжаетъ его существованіе. Когда Королевѣ говорятъ объ этомъ, она отвѣчаетъ: „Пусть чужестранные министры отправятся приказывать къ себѣ; не вмѣшиваясь въ назначеніе или увольненіе министровъ другихъ націй, и не позволю никому отдавать приказанія у меня, въ моихъ владѣніяхъ.“

— Изъ Анконы пишутъ, что въ Албаніи начались рекрутскіе наборы между раями т. е. христіанами. Большая ихъ часть, толпами въ пятьсотъ и въ шестьсотъ человекъ, приблизились къ греческой границѣ, и просятъ позволенія перейти въ Грецію.

— Зъ *Jońskich* donoszą, że Grivas nie tylko nie zaniechał swoich wiechrzeń, ale nadto postanowił przeдрце się do Albanii tureckiej, aby z tamąd działać przeciwko Grecji. W skutek tego, P. Kolettis przestał (9 lipca) do reprezentantów mocarstw note, z prośbą, aby ci swoim wpływem u Porty, odwrócili od Grecji wymierzone przeciwko niej zamachy. Sam Kolettis nie mógł wprost udać się do Porty, z powodu trwających jeszcze nieporozumień dyplomatycznych między gabinetami: tureckim i greckim. Kolettis, opisując zamach Grivasa i wszystkie okoliczności, towarzyszące tej sprawie, usiłuje, w najumiarkowańszych wyrazach i pod najskromniejszą formą, okazać jednak w oczach Europy, szczególnie w tém udział Anglików, nie obrażając wprost Anglii: lubo same okoliczności, opowie dziane z największą dokładnością i szczegółami, chociaż bez żadnych uwag, dość już mówią same przez siebie.

PORTUGALIA.

W *Times* czytamy list z Lizbony, z d. 29 lipca, z którego się okazuje, że tameczny Poseł angielski otrzymał stanowcze instrukcje od Lorda Palmerstona, aby domagał się usunięcia teraźniejszych Ministrów, z powodu, iż są stronnikami Kabrала. Dnia 31 lipca, Poseł angielski zawiadomił o tém urzędowie Królowę, wespół z Posłami francuzkim i hiszpańskim. Zdaje się, że Donna Maria nie uczyni zadość temu żądaniu, widząc w tym kroku Anglii niczem nieusprawiedliwione wdzieranie się w jej prawa, Kabraliści zaś zagrozili nawet powstaniem, jeśliby się chciała skłonić do tego. Z drugiej strony demokraci postanowili znowu wziąć się do broni po ustąpieniu sprzymierzeńców, i jak słysząc, ukrywają w różnych miejscach około 50,000 sztuk broni. Dosyć podobną do prawdy jest rzeczą, że dotąd odegrano tylko pierwszy akt domowej wojny, i że ta się przerodzi w krwawą tragedję. Mигеліści działają także potajemnie. Hrabia Das Antas usunął się do Anglii na tym samym parostaku, który przywiózł te wiadomości, lękając się aby nie był zabitym. Z Oporto uwiadomają, że Concha wyruszył do Hiszpanii, zostawiając 3,500 ludzi; z tych 3,000 ludzi, pod komendą Jenerala Ballasterosa, będą tymczasowie zajmować Oporto, a 500 ludzi twierdzę Walenzę. Na północy znowu panuje spokojność. Z drugiej strony zwracają uwagę, że wszystkie warunki, przez mocarstwa sprzymierzone podane, dotąd spełnione nie są. Po długim oporze, Królowa udzieliła nakoniec pełnomocnictwo Hrabieму Labradio do utworzenia nowego gabinetu, do którego atoli nikt nie chciał należeć, prócz jednego Magelhaësa, którego własnemu nie życzy Królowa. Costa Cabral wezwany tu został z Madydrytu. Wojska nie pobierają żołdu, i w armii szerzy się nieukontentowanie. Oczekują tu powrotu Saldanhy, i jest wielka obawa, aby jego przybycie nie stało się hasłem do nowych zaburzeń.

— W *Heraldo*, z d. 30 stycznia, czytamy list z Lizbony, który między innemi zawiera co następuje: Ministrowie zagraniczni nalegają o rozwiązanie gabinetu. Ktoś, prawdę mówiąc, nie wiele ma wartości, i zdaje się, że właśnie to tylko domaganie się byt jego przedtutaj. Kiedy o tém mówią Królowej, odpowiada zwykle: „Niech obcy Ministrowie jadą rozkazywać u siebie; ja się nie wdaję w naznaczanie lub usuwanie Ministrów innych narodów, i nie dozwolę nikomu gospodarować u siebie, w mojem państwie.“

— Piszą z Ankony, że w Albanii zaczęły się zaciągi wojskowe między Rajasami, to jest Chryścianami, i że z tego powodu, większa ich część, gromadami od 500 – 600 osób, zbliżyła się ku greckim granicom i prosi o pozwolenie wkroczenia do Grecji.